

Posudek bakalářské práce

ALENY CORONY

SONETY GIUSEPPA GIOACHINA BELLIHO,

Ústav románských studií FFUK

V práci je zpracováno mnoho různorodého materiálu, jeho prezentace však vzbuzuje rozpaky. Začíná se tím, že se vymezuje pozice romaneska vůči ostatním dialektům. Nic z toho, co je tu řečeno, není nepravda, ale celkově pasáž působí zmatečně. Přitom by stačilo říci, že původní nářečí se toskanizovalo v souvislosti s tím, že na papežský dvůr přicházelo od renesance mnoho Toskánců, a že je tudíž toskánštině (italštině) ze všech italských nářečí nejbližší. Ale úvahy o tom, jak papež zavedl jako diplomatickou řeč toskánštinu, jsou scestné: na papežském dvoře se dlouho komunikovalo převážně latinsky. Porozumění ztěžuje i to, že text se jen hemží (nejen zde, ale v celém rozsahu) nevykorigovanými vychýleními z vazby a vůbec stylistickými nešikovnostmi, jež jsou často za hranicí únosnosti (s. 8: „používalo se italštiny, původem florentské nářečí“, „úzy diatopické, mající tedy varianty územní diatopico“, „...tvořili... nejpočetnější skupinu přistěhovalců města Řím“ atd.).

Druhá kapitola je věnována Církevnímu státu za Belliho časů. Je napsána stejně chaoticky. Faktografie je sice korektní, ale nezasvěcenému z toho naprosto nemůže být jasné, jestli byli Pius VI. a Pius VII. reformní papežové, nebo strůjci „historicky největšího úpadku“. Jen náznakem je zmíněno to, co na počátku 19. století bylo pro osudy papežství naprosto klíčové, tj. role Napoleona Bonaparta.

Totéž lze říci o přehledu Belliho života, byť některé partie jsou zdařilejší a v úhrnu je tu zpracován poměrně detailně solidní materiál. Epizoda s Gennarem Valentinim je nicméně zcela nesrozumitelná, pokud není řečeno, že se odehrála za Napoleonovy přítomnosti v Egyptě, kdy se anglicko-ruská koalice pokusila o změnu italských poměrů. A opět tu narážíme na řadu stylistických bizarností: „Ferdinand... zasílá do Říma... generála“, „neutěšený dav stíhá Belliovi“ (s. 21). Filippo De Romanis nebyl editor, ale nakladatel (s. 23), Vjazemskij, nikoli Vjazenskij (s. 24), „počin v jazyce“ (s. 25) v češtině nedává smysl (správně: výkon v literární italštině), Guicciardini, nikoli Guicciardi (tamtéž).

Ani další oddíl, nazvaný Belli básník sonetů v římském nářečí, není prost tohoto typu nedostatků: „nejdůležitější poznatek, který si Belli přiveze zpět do Říma, jsou dva díly poezie... Carla Porty“, „straccione“, nikoli „straccinone“, „monumentální“, nikoli „monumentární“ (s. 27), „Accademia Tiberina“, nikoli „Accademia Tiberini“. Při tak drobnohledném popise Belliho životních peripetií ovšem podle mne stály za zmínku důvody Belliho zchudnutí po ženě smrti (aniž to tušil, financovala ze svého jeho život na vysoké noze). Belli se „stává spolupracovníkem divadelního cenzoru“? (s. 30). Jeho pozdní „konzervativismus“ je věcí interpretace: podle mne měl Belli před revolučními řešeními hrůzu už od dětství (viz historii s Gennarem Valentinim).

Vlastní téma je pojednáno na 5 stránkách. To je málo. Z 2281 sonetů je zde připomenuto 5. Jinými slovy, analytická část téměř chybí.

Vážným formálním nedostatkem je fakt, že u italských citátů chybějí překlady.

Úhrnem: Zadání sice bylo splněno, ale způsobem, který vskutku neuspokojuje. Práci hodnotím známkou dobře.

Praha, 26. 8. 2014

doc. PhDr. Jiří Pelán, Ph.D.,
vedoucí práce